

**«Қазіргі заманда адам мен қоғамның өзара үйлесімді
ықпалдастығы үшін далалық атқа міну өркениетінің
тарихи маңызы» сұхбат алаңы**

**Диалоговая площадка «Историческое значение устойчивого развития
всаднической степной цивилизации для современного гармоничного
взаимодействия человека и общества»**

(05.05.2021)

<https://www.kazpravda.kz/fresh/view/dialogovaya-ploshchadka-istoricheskoe-znachenie-ustoichivogo-razvitiya-vsadnicheskoi-stepnoi-tsivilizatsii-dlya-sovremennogo-garmonichnogo-vzaimodeistviya-cheloveka-i-obshchestva>

<https://aikyn.kz/135863/%d0%b0%d0%bb%d1%82%d1%8b-%d0%bc%d1%8b%d2%a3-%d0%b6%d1%8b%d0%bb-%d0%b1%d2%b1%d1%80%d1%8b%d0%bd%d2%93%d1%8b-%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b0%d0%b9-%d0%bc%d3%99%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d0%b5%d1%82%d1%96/>

<https://elorda.info/city/04052021/125652/78267.html>

https://www.inform.kz/kz/5-mamyrda-otetin-manyzdy-sharalar-andatpasy_a3784323

https://www.inform.kz/ru/anons-naibolee-vazhnyh-sobytiy-v-kazahstane-5-maya_a3784296

<https://ainews.kz/society/anons-naibolee-vazhnyh-sobytij-v-kazahstane-5-maya--2723268>

Диалоговая площадка «Историческое значение устойчивого развития всаднической степной цивилизации для современного гармоничного взаимодействия человека и общества»

5 мая в Библиотеке Елбасы прошла диалоговая площадка на тему «Историческое значение устойчивого развития всаднической степной цивилизации для современного гармоничного взаимодействия человека и общества». Мероприятие состоялось в формате онлайн.

В работе диалоговой площадки приняли участие ведущие историки и археологи Казахстана, учителя истории средних общеобразовательных школ города г.Нур-Султан, магистранты и докторанты вузов РК, учащиеся школ из числа победителей конкурсов научных проектов по истории, археологии, этнологии и краеведению.

– За годы независимости историки, археологи, культурологи смогли добиться внушительных результатов в исследовании фундаментальных проблем в истории кочевников. С 2004 года реализовывалась инициированная Первым Президентом Республики Казахстан – Елбасы Н.А Назарбаевым государственная программа «Мәдени мұра», в рамках программы создавалась целостная система изучения исторического наследия кочевников, воссоздавались историко-культурные и архитектурные памятники, глубоко исследовался многовековой опыт национальной литературы и письменности. В 2013 году была принята программа «Халық тарих толқынында», согласно которой осуществлялся системный поиск и изучение документов в крупнейших мировых архивах, касающихся истории Казахстана. Благодаря плееде национальных писателей, поэтов, историков в гуманитарном знании восторжествовала историческая справедливость. И в этом особая роль отводится археологам, на основе наглядного вещественного материала фактически доказавшим уникальность культуры кочевников, потомками которых являются современные казахи. ...Елбасы в программной статье «Семь граней Великой степи», развивающей теоретические основы программы «Рухани жаңғыру», выделил понятие всаднической культуры как всеобъемлющее определение всех кочевых сообществ с глубокой древности, – сказал директор Библиотеки Елбасы Бакытжан Темирболат, открывая мероприятие.

С докладами «Государственное политическое признание роли Ботайской макрокультуры в процессе культурогенеза казахского народа и государственности», «Исторические связи всаднической и степной цивилизации в формировании единого национального патриотизма как национальной идеи» выступил первооткрыватель Ботайской культуры, директор Института археологии и степных цивилизаций Казахского национального университета им. аль-Фараби, доктор исторических наук, профессор Виктор Зайберт.

– Я горжусь, что как гражданин и ученый являюсь сыном исторически мудрого казахского народа, этнические и исторические корни которого

начинаются в Ботайской всаднической культуре – у истоков степной цивилизации 6000 лет назад. Я исследую Ботайскую культуру на протяжении 40 лет на основе Гегелевской философии основных законов диалектики. Отказавшись от классово-формационных догматических теорий, я пришел к пониманию, что Великая казахская степь, которая на протяжении последних двух столетий не воспринималась евроцентристской методологией и историографией как источник евразийской цивилизации, являлась на самом деле степным феноменом устойчивого экономического и социально-политического развития. У Великой степи нет исторических провалов, более того, она являет собой самовоспроизводящуюся гео- и социосистему, независимую от оседло-земледельческих долинных культур, – отметил он.

В своем докладе «Культурно-историческое наследие Казахстана источник устойчивого развития страны в новой модели глобализации» эксперт по устойчивому развитию компании EICON Сергей Цой предложил посмотреть на Казахстан с точки зрения перехода на новую модель глобализации «Цели устойчивого развития».

– Недавно принятые Концепция по развитию гражданского общества, план по реализации Концепции по переходу к Зеленой экономике, Национальный план развития Казахстана до 2025 года пропитаны ЦУР, а Концепция по реформе системы госуправления напрямую говорит о начале перехода от экономикоцентричности к человекоцентричному управлению. Казахстан ставит целью своего развития повышение качества жизни человека, что соответствует глобальной повестке ООН. Это работа как для власти, так и для гражданского общества, – сообщил С.Цой, подчеркнув, что достижение ЦУР не может проводиться в отрыве от формирования нового патриотизма, без общей идеологической и духовной платформы, без самоидентификации каждого казахстанца через культурно-историческое наследие. Он также предложил реализовать устойчивый проект по открытию кочевнической цивилизации

В своем выступлении ведущий научный сотрудник Государственного историко-культурного заповедника-музея «Берел», доктор исторических наук, профессор Зайнолла Самашев подчеркнул:

– 40 с лишним лет назад Виктором Федоровичем был открыт этот феномен для мировой науки, и только сейчас мы начали осознавать всемирное историческое значение этого открытия. В новых условиях это очень важно для развития нашего национального самосознания и формирования национальной идеологии.

– Перед нами яркий пример того, что того, чтобы достичь каких-то значительных успехов в научной сфере, нужны десятилетия работы. Из них первые десятилетия вы будете никому не известны. И только непрерывно изучая, исследуя, совершенствуя подходы можно дойти до чего-то важного, что перерастет в такую значительную историческую и политическую концепцию, – отметила в ходе дискуссии директор Научно-исследовательского института археологии им. К.Акишева, кандидат исторических наук, доцент кафедры Археологии и этнологии ЕНУ им. Л.Н. Гумилева Марал Хабдулина.

**Алты мың жыл бұрынғы
Ботай мәдениеті – қазіргі өркениеттің түп тамыры**

Елбасы кітапханасында «Қазіргі заманда адам мен қоғамның өзара үйлесімді ықпалдастығы үшін далалық атқа міну өркениетінің тарихи маңызы» тақырыбында іс-шара өтті.

Қазақстанның тарихшылар мен археологтар, Нұр-Сұлтан қаласының жалпы орта білім беретін мектептерінің тарих пәнінің мұғалімдері, магистранттар мен докторанттар, тарих, археология, этнология және өлкетану бойынша ғылыми жоба жеңімпаздары қатысты.

– Тәуелсіздік жылдарында тарихшылар, археологтар, мәдениеттанушылар көшпенділер тарихындағы маңызды мәселелерді зерттеуде ауқымды нәтижелерге қол жеткізді. 2004 жылдан бастап Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы Н. Назарбаевтың бастамасымен «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы іске асырылды. Бағдарлама шеңберінде көшпенділердің тарихи мұрасын зерделеудің біртұтас жүйесі қалыптасып, тарихи-мәдени және сәулет ескерткіштері қайта жасалды, ұлттық әдебиет пен жазудың сан ғасырлық тәжірибесі терең зерттелді.

2013 жылы «Халық тарихы толқынында» бағдарламасы қабылданып, оның аясында Қазақстан тарихына қатысты ірі әлемдік мұрағаттардан құжаттарды жүйелі іздеу және зерделеу жұмыстары жүзеге асырылды. Ұлтымыздың жазушылары, ақындары, тарихшыларының ерен еңбегінің арқасында тарихи

әділдік салтанат құрды. Мұнда археологтардың рөлі ерекше, олар көрнекі заттай материал негізінде ұрпақтары қазіргі қазақтар болған көшпенділер мәдениетінің бірегейлігін дәлелдеді.

Елбасы «Рухани жаңғыру» бағдарламасының теориялық негізін дамытатын «Ұлы даланың жеті қыры» бағдарламалық мақаласында атқа міну мәдениетінің ежелден бері көшпелі қоғамның сипатын толықтай суреттегенін ерекше атап өтті, – деді Елбасы кітапханасының директоры Бақытжан Темірболат.

«Ботай макромәдениетінің қазақ халқы мен мемлекеттілігінің мәдениет генезисі үдерісіндегі рөлін мемлекеттік саяси тану», «Ұлттық идея ретінде бірыңғай ұлттық патриотизмді қалыптастырудағы атқа міну және дала өркениетінің тарихи байланыстары» тақырыбында Ботай мәдениетін ашқан ғалым, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің археология және дала өркениеттері институтының директоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор Виктор Зайберт баяндама жасады.

– Мен азамат және ғалым ретінде 6000 жыл бұрын дала өркениетінің бастауында этникалық және тарихи тамыры Ботай салт аттылық мәдениетінен басталатын тарихи дана қазақ халқының ұлы екенімді мақтан етемін. Мен Ботай мәдениетін 40 жыл бойы диалектиканың негізгі заңдарының Гегель философиясы негізінде зерттеп келемін. Таптық-формациялық догматикалық теориялардан бас тарта отырып, мен соңғы екі жүз жыл бойы еуразиялық өркениеттің қайнар көзі ретінде еуроцентрлік әдіснамамен және тарихнамамен қабылданбаған ұлы қазақ даласы шын мәнінде тұрақты экономикалық және әлеуметтік-саяси дамудың далалық феномені болғанын түсіндім. Ұлы далада тарихи сәтсіздіктер жоқ, сонымен қатар ол отырықшы-егіншілік алқаптық мәдениеттерден тәуелсіз, өзін-өзі молайтатын гео және социожүйе, – деп атап өтті ол.

«Қазақстанның мәдени-тарихи мұрасы жаһанданудың жаңа моделіндегі елдің тұрақты дамуының қайнар көзі» баяндамасында EICON тұрақты даму компаниясының сарапшысы Сергей Цой Қазақстанға «Тұрақты дамудың мақсаттары» жаһанданудың жаңа моделіне өту тұрғысынан қарауды ұсынды.

–Жақында қабылданған азаматтық қоғамды дамыту тұжырымдамасы, Жасыл экономикаға өту тұжырымдамасын іске асыру жоспары, Қазақстанның 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспары ТДМ-мен сусындап тұр. Ал мемлекеттік басқару жүйесін реформалау жөніндегі тұжырымдаманың орталығы экономикадан адам құндылықтарына көшкенін аңғартады. БҰҰ-ның жаһандық күн тәртібіне сәйкес, Қазақстан да адам өмірінің сапасын арттыруды көздеп отыр. Бұл жұмыс – билікке де, азаматтық қоғамға да ортақ іс, – деді С.Цой.

Ол ТДМ-ға мәдени-тарихи мұра арқылы әрбір қазақстандықтың өзін-өзі анықтаусыз, ортақ идеологиялық және рухани тұғырнамасыз, жаңа патриотизмді қалыптасуынсыз қол жеткізе алмайтынын атап өтті. Ол сондай-ақ көшпенділер өркениетін ашу жөніндегі тұрақты жобаны іске асыруды ұсынды.

«Берел» мемлекеттік тарихи-мәдени қорық-мұражайының бас ғылыми қызметкері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Зайнолла Самашев:

«Осыдан 40 жылдан астам уақыт бұрын Виктор Федорович бұл феноменді әлемдік ғылым үшін ашты, біз енді ғана осы жаңалықтың дүниежүзілік тарихи маңыздылығын түсіне бастадық. Қазіргі жағдайда бұл ұлттық сана-сезімді дамыту және ұлттық идеологияны қалыптастыру үшін өте маңызды», – деді.

– Ғылым саласында айтарлықтай жетістіктерге жету үшін ондаған жылдар қажет екендігін көріп отырмыз. Алғашқы онжылдықта сізді ешкім білмеуі мүмкін. Тек үздіксіз зерттеу, зерделеу, тәсілдерді жетілдіру арқылы ғана маңызды тарихи және саяси тұжырымдамаға қол жеткізуге болады, – деді К.Ақышев атындағы ғылыми-зерттеу институтының директоры Марал Хабдулина.

Конференция по всаднической степной цивилизации пройдет в Библиотеке Елбасы

5 мая в 11:00 в Музее Библиотеки Первого Президента РК – Елбасы в онлайн-формате состоится диалоговая площадка на тему «Историческое значение устойчивого развития всаднической степной цивилизации для современного гармоничного взаимодействия человека и общества», передает Елорда Инфо со ссылкой на пресс-службу библиотеки.

С докладами выступят директор Института археологии и степных цивилизаций КазНУ им. аль-Фараби, д.и.н., профессор В.Ф. Зайберт, эксперт по устойчивому развитию компании EICON С.К. Цой. Среди гостей, участвующих в обсуждении, д.и.н., профессор, вед. научный сотрудник ГИКЗМ «Берел» З.С. Самашев и директор НИИ археологии им. К.А. Акишева, к.и.н., доцент кафедры археологии и этнологии ЕНУ им. Л.Н. Гумилева М.К. Хабдулина. По онлайн-связи к диалоговой площадке подключатся казахстанские вузы, а также, работающие при них археологические центры.

Выявленная на севере современного Казахстана технология приручения лошади, обусловила образование всаднической культуры, определенные предметы которой впоследствии были заимствованы другими народами по всему миру. Первый Президент Республики Казахстан – Елбасы в программной статье «Семь граней Великой степи» выделил понятие всаднической культуры как всеобъемлющего определения всех кочевых сообществ с глубокой древности», — подчеркнули организаторы.

5 мамырда өтетін маңызды шаралар аңдатпасы

11.00-де ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы кітапханасының музейінде «Қазіргі заманда адам мен қоғамның өзара үйлесімді ықпалдастығы үшін далалық атқа міну өркениетінің тарихи маңызы» тақырыбында онлайн сұхбат алаңы құрылады.

Анонс наиболее важных событий в Казахстане 5 мая

В 11.00 в Музее Библиотеки Первого Президента Республики Казахстан – Елбасы в онлайн-формате состоится диалоговая площадка на тему «Историческое значение устойчивого развития всаднической степной цивилизации для современного гармоничного взаимодействия человека и общества».

В 11.00 в Музее Библиотеки Первого Президента Республики Казахстан – Елбасы в онлайн-формате состоится диалоговая площадка на тему «Историческое значение устойчивого развития всаднической степной цивилизации для современного гармоничного взаимодействия человека и общества».